

Hij mocht dan wel vrijzinnig zijn, modern was hij zeker niet. Westendorp Boerma was een man van *geloof*, en daarvoor vond hij eens de volgende bewoordingen: 'Wij hebben niet nodig een moralistisch eigengereid geloof, maar geloof in deemoed, en in en door de deemoed kracht' schreef hij.²⁹ Dat geloof wordt de mens geschonken of niet geschonken, maar daarzonder is het werk van de mens tot mislukken gedoemd, zoals het streven naar wereldvrede, als dat niet de vrede is van de Engelenzang. We moeten het niet verwachten van de arme verloren mens, maar van geloof in God. Dit geloof is individueel, niet collectief en daardoor is de kerk secundair. 'De kerk kent alle regels, las ik eens' zo schreef hij, 'maar zij weet niet wat omgaat in een enkele mensenzijde, en het laatste is de hoofdzaak'.³⁰ In het licht van het bovenstaande verbaast het dan ook niet, dat Westendorp Boerma een sterke voorkeur had voor – in hun tijd – heterodoxe en karakteristieke 'helden' des geloofs als Selma Lagerlöf ('Das Christentum ist mir am teuersten von allen Religionen, wenn ich auch nicht gerade rechtgläubig bin, aber es ist so wunderbar'),³¹ Blaise Pascal ('het hart heeft zijn redenen, die het verstand niet kent' en 'credo quia absurdum')³², maar ook de conservatieve politicus G.J. Mulder.³³

In de maand maart 1914 deelt Westendorp Boerma in het vrijzinnig maandbladje *Onze Kring* iets mee over het karakter van zijn vrijzinnigheid: 'Vrijzinnig godsdienstig zijn wil zeggen, dat wij vrijheid, ruimte willen voor onzen godsdienst. Wij willen onzen geest openstellen voor wat er opkomt in onzen tijd en toch daarbij godsdienstig blijven. Wij willen geen vastgestelde leer, maar weten ons hart uitgaan, naar wat prachtig is uitgedrukt in het gedicht 'Zonnewende' van Guido Gezelle.³⁴ Ge begrijpt, dat er altijd iets persoonlijks zal zijn in onzen godsdienst, juist omdat wij vrijheid willen. Bij den een komt dit, bij den ander dat meer op de voorgrond; over zonde denken niet allen gelijk, en ook niet over de persoon van Jezus, en zoo is er meer'.³⁵

Onder collega's

Uit de notulen van de diverse gremia, waarin Westendorp Boerma functioneerde valt er slechts een onafgerond beeld van hem te construeren. De kerkeraadsnotulen, geschreven door hem zelf, zijn nog het minst informatief. Daar merken we alleen iets van de goede sfeer tussen de predikant en andere ambtsdragers (18 januari 1910), uittingen van onderlinge saamhorigheid (27 september 1910) en bijvoorbeeld solidariteit met de minder bedeelde (6 juni 1916), maar zijn promotie wordt niet genoemd.

Iets meer contour krijgt hij in de notulen van de classicale vergade-

22. H. Walter Schmitz, *De Hollandse Significa. Een reconstructie van de geschiedenis van 1892 tot 1926*. Assen 1990, 142.

23. *Geest en tijdgeest*, 40.

24. *BL* IV, 208, vlg. Hij werd in 1933 lector in de ethiek aan het doopsgezind seminarium, maar overleed al op 19 december 1934.

25. Golterman *BL* V, 208, vlg. (A.G. Hoekema); Smelik *BL* V, 474, vlg. (M.J. Aalders) Voor Monnich, *Geest en Tijdgeest*, passim.

26. Aangehaald bij M.M. Kruger, *Die sedekundige denke by N. Westendorp Boerma*. Pretoria 1968, 7. Deze scriptie van de universiteit van Pretoria is aanwezig in de universiteitsbibliotheek van Amsterdam, zaal Mennonitica.

27. Deze informatie werd mij verstrekt door WB's schoondochter mevrouw W. R. Westendorp Boerma-Kalma te Oudemirdum.

28. De Gronings-evangelische W. Cannegieter kwam in 1885 van Delfzijl en vertrok in 1893 naar het Groningse Adorp.

29. Brief van WB aan Jarich Boersma, d.d. 14 juni 1950. Deze woonde als kind te Blija en was bevriend met de kinderen van WB, in het bijzonder met de jongste zoon Roelf. Zijn gehele